

POLOŽAJ NA KITAJSKEM

Ameriška trgovska zbornica v Hankovu je napadla senatorja Boraha radi njegovega stališča glede Kitajske. — Pravi, da njegove izjave bodre razgrajaje. — Senator se obrača v glavnem proti inozemskim izkoriščevalcem. — Sedanjega položaja na Kitajskem so baje krivi boljševiki.

HANKOV, Kitajska, 28. junija. — Tukajšnja ameriška trgovska zbornica je sprejela resolucijo, v kateri obsoja kot času neprimerne zadnje izjave senatorja Boraha glede položaja na Kitajskem. Resolucija izjavlja, da pospešujejo te izjave delovanje prekucskih elementov ob času, "ko je Tretja internacionala koncentrirala vse svoje sile na iztoku, v namenu, da ustvari zmedo".

Pri zagovarjanju odprave ekstrateritorialnih pravic, se senator Borah "očividno ne zaveda zgodovinske nepriljubljenosti kitajskih uradnikov, da nudi ameriškim interesom varstvo v duhu pravice".

WASHINGTON, D. C., 28. junija. — Načelnik senatnega komiteja za zunanje zadeve, senator Borah, je izjavil včeraj, da je ameriška trgovska zbornica "del imperijalistične kombinacije, ki bi rada zatirala in izkoriščala kitajski narod ter napolnila posledice svojega postopanja komu drugemu."

Ti ljudje so popolnoma pripravljeni, — je trdil, — nadaljevati v zvezi z drugimi ta izkoriščanja ter se le malo brigajo, če potegne to ameriški narod v vojno, v kateri bi se žrtvovalo na tisoče naših ljudi.

Vsakdo, ki ve, kaj se je zgodilo na Kitajskem v zadnjih desetih letih in ki pozna način, kako so inozemci omalovaževali kitajske interese, ne bo niti malo v dvomu, kaj je pravzaprav resnični vzrok zadreg na Kitajskem. V kolikor sem prizadet jaz sam, ne bodo prikrili vzroka sedanje zadrege. Ti interesi, vključno ameriško trgovsko zbornico na Kitajskem, so resnični vzrok sedanjih zadreg.

Drznem si trditi, da bi ne bilo na Kitajskem nikakih zadreg z inozemskimi silami, če bi inozemski interesi na Kitajskem respektirali pravice kitajskega naroda ter postopali z njim pravično; če bi mu dali vse pravice ter respektirali pravice kot jih je določila razoroževalna konferenca.

V svojem prejšnjem ugotovilu sem dal izraz svojemu osebnemu nazoru, vendar pa sem pripravljen na temelju dejstev razkriti stanje stvari, ki bi bilo po mojem mnenju izvanredno mučno za ameriško trgovsko zbornico na Kitajskem.

SANGHAJ, Kitajska, 28. junija. — Velika kitajska ljudska množica je včeraj kamenala pet japonskih mornarjev, ki so se vozili po mestu v avtomobilu. Policija je rešila mornarje. Pripetili so se še nadaljni slučajji metanja kamenja na inozemce in večkrat je morala policija razpršiti kitajske množice, ki so metale različne predmete na inozemce v pouličnih karah.

Policija v francoski koncesiji je bila informirana, da nameravajo komunisti pregovoriti kitajsko policijo v mednarodni naselbini, naj zastavka.

Z izjemo parobrodstva se je stavkarski položaj izboljšal. Nanovo je odprtih osemdeset odstotkov prodajalen, ki so bile zaprte, pa so očividno bankerotne. Parobrodstva stavka je povzročila velike izgube kitajskem carinskim dohodkom ter je zelo škodovala angleški in japonski trgovini.

Calles je pozdravil nemško misijo.

MEXICO CITY, Mehika, 28. junija. — Predsednik Calles je sprejel včeraj v avdiciji člane nemške misije, katere potuje po Mehiki. V svojem govoru je rekel, da je Mehika mlada država, ki hoče udeležiti svoje gospodarske neodvisnosti napram kapitalistom. Po njegovem mnenju je postal tudi nemški narod žrtev

podobnih imperijalističnih manevrov, vsled česar sta se Mehika in Nemčija v zadnjem času jako zblizali.

Za žensko je skočil v vodo.

STERLING, Ill., 28. junija. — James Morgan je danes skočil v isto jezero, v katerem je pred dvema leti utonila njegova žena.

Francoski fiskalni načrt sprejet.

Fiskalni načrt francoskega min. Caillauxa je je sedaj postava. — Izdaja šestih tisoč milijonov frankov je bila zagotovljena s sprejemom v senatu.

PARIZ, Francija, 28. junija. — Francoski senat je sprejel novi finančni načrt, ki je postal s tem postava. Sedaj je zagotovljena izdaja šestih tisoč milijonov posebnih frankov in izdal zlatih bonov. Konečno glasovanje senata je bilo 273 glasov proti enajstim.

Precej obotavljanja je bilo, predno je bil sklenjen dogovor, da se odobri polnomoči, poverjene Caillauxu, a ob nobenem času ni bilo nobenega resničnega dvoma glede sprejema, kajti Caillaux je imel za seboj solidno podporo bankirjev.

Finančni komisiji je manjkalo soglasja, kajti predloga je prišla iz komisije z devetimi glasovi proti petim, in enajst članov se je vzdržalo glasovanja.

Več senatorjev je protestiralo proti takemu naglemu sprejemu, vendar pa so končno glasovali za predloga vsled sporazuma, da bo vlada odredila vse potrebno proti inflaciji.

Noben drugi načrt, z izjemo davka na kapital, ni bil predlagan, tekem celo noč trajajoče se je poslanske zbornice.

Glavno konstruktivno kritiko je nudi socialistični voditelj, Leon Blum.

Ker je vedel, da je predlog glede davka na kapital, za katerega se zavzemajo socialisti, brezupno poražen, je izjavil, da bi moral Caillaux raztegniti izdajo zlatih bonov na konsolidiranje vsega francoskega dolga v znesku tristo tisoč milijonov frankov.

Večina kritik, objavljenih v listih, se tiče nevarnosti dvojne valute, — zlatega in papirnatega franka.

Podpora za vlado v obeh zbornicah je prihajala v glavnem iz vrst konservativcev. Socialisti so nasprotovali odredbi in približno polovica preostalega kartela leve, ki je spravi sedanje vlado na površje, je bila tudi v opoziciji.

To razpoloženje bo najbrž dovedlo do nekaterih izprememb. Vlada pa ne namerava odstopiti sedaj, ker je ne podpira še nadalje kartel na levi, ker je prepričana, da mora izvesti finančni načrt, katerega je započela, da bo lahko Painlevé pretvoril vlado v večje zadovoljstvo konservativcev, ki so nudili Caillauxu potrebno podporo.

La Follettova vdova glavna dedinja.

MADISON, Wis., 25. junija. — V svoji oporoki je zapustil La Follette vse svoje premoženje svoji vdovi.

V wisconski zakonodajni staviljen predlog, naj se postavi v Washingtonu La Follettova spomenik.

Nemčija za Kitajsko.

BERLIN, Nemčija, 23. junija. — Deutsche Allgemeine Zeitung je dobila cel svezjen pozivov, proklamacij in cirkularjev vseučiliških dijakov v Pekingu, poslanih v namenu, da se vzbudi v Nemčiji simpatije do kitajskega gibanja. Dokumenti obsojajo na najstrožji način Anglijo in Japonsko.

Močan naskok Ab-del Krima.

Abdel Krim je vprizoril svoj najhujši napad. — Treba je bilo vseh francoskih čet, ki so na razpolago, da so ustavili prodiranje Marokancev. — Le sedem in dvajset milj od Feza.

FEZ, Francoski Maroko, 28. junija. — Francozom se je v celoti sirijski spopadov posrečilo zavarovati Ez-Taza komunikacijsko črto, a morali so se boriti z izhranjeni četami Abdel Krima, ki so preselili glade številni in odločnosti naskokov vse, kar so skušali doseči vprizoriti Marokance. Bojevniki Abdel Krima so bili potisnjeni nazaj šele potem, ko je bil poslan v akcijo sleherni francoski oddelek, ki je bil na razpolago.

Čprav potisnjene nazaj, so ohranile čete Abdel Krima iniciativno pri operacijah. Kljub prosti roki, katero jim je dala vlada v vodstvu vojaških operacij v Maroku do uspešnega konca, pa so ostali Francozi v defenzivi.

Sile maroškega naskoka se lahko spozna iz tega, da priznava francoski oficijelni komunikacij, da so prodrli Marokanci južno od močnih francoskih postojank pri Ain Matuf in da so dospeli skoro do Arba el Tissa, le nekoliko sedem in dvajset milj od svetega mesta Fez.

Ofenziva je bila vprizorjena na obeh krilih francoskih pozicij in maroški napad na levem krilu se vrši naprej z nezlomljeno silo na črti istočno od Quessant.

Vstahi so tudi napadli špansko fronto med Ceuto in Tetuanom.

Vojaški zvedenci trdijo, da vprizarjajo sedaj Marokanci skrajne napore, da požejejo Evropeje iz Rifa, ker so poljski pričetki pospravljeni.

Le hitra defenzivna akcija je omogočila franc. četam vzdržanje svojih pozicij na frontah ob Ain Aicha in Ain Matuf.

Marokanci so vodili napad z dosedaj povsem nepoznano besnostjo, pod osebnim vodstvom Abdel Krima.

Čete so se najprvo pojavile v zvezi na desni strani ceste, vodeče iz Feza v Taunat, nakar so pričele prodirati v Lehen dolino. Na poti so požgale in uničile več vasi. Francoske mobilne čete so bile s tovornimi avtomobili poslani v bitko ter so se takoj spustile v boj z Marokanci. Na nekaterih mestih je prišlo celo do ročnih spopadov.

Aeroplani, ki so pričeli operirati v jutranji zori, so v veliki meri pripomogli k ustavljenju prodiranja maroške sprednje straže, broječe tri tisoč mož. Te čete so se zakopale južno od Fez-Taza ceste.

Coolidge na počitnicah.

SWAMPSCOTT, Mass., 24. junija. — Predsednik Coolidge se je vrnil danes v Massachusetts, da preživi poletne počitnice med starimi prijatelji in sosedi.

V Washingtonu se namerava vrniti šele koncem julija ali v pričetku avgusta in šele potem, ko bo obiskal svojo domačo hišo v Plymouth, Vermont.

Gupta bo indijski voditelj.

CALCUTA, Indija, 28. jun. — Bivši sotrudnik C. R. Dasa, voditelj svaražistov, Sen Gupta, bo postal voditelj stranke. Gandhi je pri volitvah propadel.

Begunci prihajajo v luko Hongkong.

Na Kitajskem so bili umorjeni nadaljni Evropejci. — Položaj postaja z vsakim dnem bolj resen. — Kitajci streljajo na inozemsko kolonijo.

KANTON, Kitajska, 26. junija. — Tekom nekega boja, ki je izbruhnil danes tujak med kitajskimi agitatorji in evropskimi prebivalci Šamina je bilo ubitih več Evropejcev in številni nadaljni so bili ranjeni. Ženske in otroci beže na ameriško bojno ladjo "Ashville", ki bo odplula še danes zvečer proti Hongkongu. Položaj je izvanredno resen.

Današnji izbruh je prišel potem ko so včeraj Kitajci streljali v smeri proti Šaminu ter ubili nebojevnika, Francoza Fasquier ter ranili carinskega komisarja Edwardsa ter kemika Murrella. Slednji je dobil strel v roko, Edwards pa v koleno.

Popolnoma nemogoče je napovedovati vnaprej razvoj sedanjih nemirov, ki bodo očividno trajali nekaj časa.

HONGKONG, Kitajska, 25. jun. — Semkaj je dospel parnik "Honan", ki je imel na krovu 150 žensk in otrok, beguncev iz Kantona. V Kantonu so dezertirali kitajski nakladalci premoga in nadomestilo se jih je s člani posadke ameriškega kanonskega čolna v Ashville, ki je nastanjen v bližini Šamina, inozemske kolonije v Kantonu.

Med onimi, ki so dospeli semkaj, se je nahajal tudi A. Edwards, ki je bil ustreljen v desno koleno, Murrell, ki je bil ustreljen v roko in Mrs. Charles Lamert, ki je bila ranjena v tevo nogo.

Begunci izjavljajo, da so imele včerajšnje demonstracije v Kantonu vojaški značaj, ker so številni Kitajci v sprevidu nosili uniforme ter bili oboroženi s puškami in strojnimi.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado — \$6.00	Za pol leta — \$3.50
Za pol leta — \$3.00	Za nizezmstva za celo leto — \$7.00
Za četrt leta — \$1.50	Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedel in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

KRIZA V PREMAGARSKI INDUSTRIJI

V sedanjih dneh, ko govorimo neprestano o stabilizaciji in regulaciji in ko imamo na razpolago primerno rešitev za vsak mogoči problem, ki se pojavi, je naravnost presenetljivo spoznanje, da moramo sprejeti tak položaj kot ga je opaziti v premogovski industriji.

Dan obračuna v tej industriji se je počasi bližal prav izza svetovne vojne.

Takrat sta držila kapital in delo v premogarsko obrt in kakor hitro sta se nahajala v tej obrti, nista hotela več iz nje. S prenehanjem nenormalnega povpraševanja po premogu se je pojavilo vsepovsod stanje preobsežnega razvoja premogovnih polja. Dobili smo preveč premogovnikov in preveč premogarjev.

Premogarska industrija, če bi bila zaposlena čeli čas, bi nas lahko založila s še enkrat tako veliko množino premoga kot ga porabimo ali moremo porabiti. Naravna posledica tega je bila, da so prišli rovi obratovati le za polovico časa in da so se pojavljali neprestani spori radi plač in delavnih pogojev.

Čudno, a resnično je, da so stavke pomagale industriji, čeprav niso pomagale konsumentom, kajti čudna plat premogarskega biznisa je, da se črpa denar ter kuje kapital iz stavk. Te stavke pa niso pomenjale nič drugega kot "male praske" in moral je napočiti dan, ko bo treba izvesti nad tem bolnim možem industrije večje operacije.

Ta dan je napočil in operacija se je že pričela, a brez omamljivih sredstev, brez čira ali kloroforma.

Na dnevnem redu so zapiranja rogov, bankeroti, seljenje delavstva na druga polja zaslužka in tako dalje. Ničesar pa ni mogoče storiti, da se odpomore temu položaju.

Brezgledno bi bilo naprtniti temu ali onemu krivdo radi tega položaja ter naprimer dolžiti industrijo, ker ni znala napraviti se uspešno.

Povsem točno in natančno govorjeno, ne obstaja nikaka premogarska industrija, kot organizirana enota. Imamo namreč veliko število separatnih delodajalcev, številne separatne premogarnje in vsakdo teh ima pravico ostati v premogarskem poslu toliko časa kot pa more in hoče.

Če bi večje kompanije sprejele vase nekatere manjše premogarske kompanije, kojih obratni stroški so veliki, bi to do gotove mere pomagalo, vendar pa ni na temelju našega vladnega ustroja nobene poti, kako s silo izvesti tak konsolidacijski proces. Kriza je postala akutna ter povzroča neizmerno človeškega trpljenja.

Ko pa bo vse končano, in ko se bo odstranilo podrtje in razvaline, bomo mogoče dobili industrijo, ki bo lahko uspevala in ki bo organizirana na bolj zdravi podlagi kot pa je bila ona, na kateri je temeljila premogarska industrija v zadnjih par letih.

Med možni, zaposlenimi v premogarski industriji je bilo uveljavljeno geslo: — Polovica ljudi v tem biznesu mora ven.

Res so pričeli odhajati iz industrije, a potom bankerota. Ko bodo slabotni tovariši izginili iz industrije, in ko bodo našli premogarnje, zaposleni dosedaj pri njih, dela drugod, v drugih industrijah, ali na kratko rečeno, ko bo završen proces deflacije, bomo mogoče dobili premogarsko industrijo, ki bo znala na uspešen način opravljati svoje posle.

Kot stoji stvar sedaj, trpe vsled nenormalnih razmer v industriji delavci sami, ne pa delodajalci, ki imajo na strani svoja pri- vatna premoženja, čeprav so mogoče njih kompanije bankerotne.

Lahko je reči premogarnjem, naj si poiščejo dela v drugih industrijah, a težko je slediti temu pozivu, posebno premogarnjem, ki imajo družine ter mogoče posestvo v kraju, v katerem so bili dosedaj zaposleni. Brez obojavljanja se lahko selijo le mladi in samski premogarnji, a tudi tem se ne obeta v drugih industrijah dosti dobrega.

Boljševiška ekspanzija v srednji Aziji.

Pred nedavnim se je poročalo, da so boljševiki pričeli akcije, da severni del Perzije pridobijo na svojo stran na ta način, da tamkajšnje turkmenstvo prebivalstvo organizirajo v posebno turkmen- sko republiko, ki se potem zdru- ži turkmenstvo republiko, kakor že obstaja v sovjetski politiki.

Primer je izredno poučen, ker odkriva jedro sovjetske politike, kakor se izvršuje vsa zadnja leta v srednji Aziji, oziroma povsod na mejah sovjetske Unije. Mo- skovska vlada se je takoj spočet- ka slovesno odpovedala vsem pri- vilegijam in diplomatskim ter gospodarskim predprikvam pri sosednjih državah, kamor so se- gale ekspanzivne težnje carske vlade. Toda brž nato se je pri- čela v isti meri ruska ekspanzi- ja druge vrste, komunistična pro- paganda, ki je imela predvsem dvojni cilj. Pridobivala je prebivalstvo za boljševiške ideje in širila je med njimi odpor zoper kapitalistične ter "egoistične" evropske države, osobito Angli- jo. Hkrati so boljševiki propa- girali preuredbo na temelju na- rodnostnega načela in baš v tem

pogledu pod vplivom popolne ru- ske desinteresanosti največ do- segli za razširjenje ruskega vpli- va.

Najprej so Rusi te ideje reali- zirali v Kavkaziji, kjer so tam- kajšnje narode, od največjega do najmanjšega, organizirali v celo vrsto samostojnih republik. S tem da so oblast povsod nastoni- li na "komunistično" stranko, so povzročili najhujši razdor med domačini samimi, povzročili, da je povsod en del prebivalstva nu- jo navezan na rusko boljševiško pomoč, kar se je najočitneje po- kazalo v Gruziji. Ta sistem je ta- ko okreplil rusko prevlado v Kav- kaziji, da ne stoji tamkaj prav nič slabše kot v carski dobi.

Drug primer je v Transkasp-iji. Tam sta obstajali v carski do- bi dve stari samostojni krlžavi, Kiva in Buhari, ki sta imeli vsa- ka svojega vladarja in prece- jšo samostojnost. Boljševiki so večkrat poskusili odpraviti to staro državno bliko, pa so vselej povzročili krvave boje s konser- vativnim prebivalstvom, dokler niso naposled boljševiki vse teri- torij preuredili v avtonomne na- rodnostne republike, brez ozira na dosedanje historične in politične meje. S tem so prenesli narodni princip, moderno državnotvorno načelo, v primitivne razmere sred- nje Azije, kjer o njem še niso imeli pojma. S tem pa niso ho- teli le razdreti temelje tamkaj- šnje konservativne patriarhalno-

sti, marveč so si s tem ustvarili nekako privlačno osnovo za — komunistično ekspanzivnost. Ma- lekije v srednji Aziji predstavljajo namreč dosedanje politične me- je hkrati — narodnostne meje; skoro povsod segajo plemena in ljudstva preko meje iz ene drža- ve v drugo. Prav tak je položaj v Perziji, kjer biva isto turkmen- sko ljudstvo na obeh straneh ru- sko-perzijske meje. Perzija na- mreč nikakor ni v narodnem ozi- ru enotna država, marveč biva v njej več ljudstev različnih med seboj po rasi in jeziku ter veri. Boljševiki so dolgo skušali dobiti Perzijo pod svoj vpliv, smatra- joč, da je tu prikladna prilika za zmanjšanje angleškega vpliva; znan je zadnji veliki poskus iz- vesti revolucijo v Perziji in pre- urediti državo šahov v republiko, kar se pa ni posrečilo. Videti je, da so sedaj boljševiki posegli po drugem sredstvu, s katerim naj se doseže notranji razkroj Perzije, razpad v narodno različ- ne dele. Prvi, najsevernejši od njih, naj bi se najprej potom so- vjetizirani zdmžil z enakorod- no sovjetsko turkmenstvo repu- bliko v enoto.

Seveda s tem še ni rečeno, da se bo ta poskus uresničil. Kajti preko svojih državnih meja mo- re sovjetska vlada dosežati le ma- lo uspehov. Težka, a bi bila v tem pogledu v Perziji srečnejša nego drugje.

Graftanje na Balkanu.

Rumunska vlada je "svoječasno sklenila pogodbo z angleško tvr- dko Armstrong, po kateri ma leta dobaviti rumunski vojski gotovo število prvovrstnih letal za skup- no ceno nekaj nad sto milijonov lejev. Nekaj aeroplanov je bilo že dobavljenih, izkazali so se pa kot slabi. Eden se je celo v zraku po- kvaril, tako da je strmoglavil na tla in se je pilot ubil. Izkazalo se je, da tvrdka Armstrong ni zado- stila svojim obveznostim in da do- bavljena letala ne odgovarjajo zahtevam.

Že dalj časa se govori v pouče- nih krogih v Rumuniji, da s temi letali ne vse v redu in da gre za podkupovanje. Te dni je objavil polkovnik Rujinski, bivši general- ni ravnatelj rumunskega vojnega letalstva, v nekaterih listih odpr- to pismo, v katerem dolži vojnega ministra Mardaresca nečednega de- janja in mu pripisuje krivdo za eno človeško žrtve, ki so jo zahte- vala slaba angleška letala.

V odprtem pismu pravi polkov- nik Rujinski, da je že v juliju 1924 ugotovila komisija za prev- zem naročenih letal, da že prvi a- parat ni bil popolnoma gotov, kar bi že takrat bilo povod za razve- ljavljenje pogodbe. V avgustu bi bilo treba prevzeti nadaljnjih 21 letal, ki pa jih tvrdka ni izročila. To bi bil drugi vzrok za razveljav- ljenje pogodbe. Pri statističnih poskusih v septembru l. l. se je v juliju dobavljeni aparat kmalu polomil že pri prvih poskusih, ker ni odgovarjal izgovornim pogoj- jem glede obteženja. Tu je bil tret- ji vzrok za odpoved pogodbe. Pri nadaljnjih poskusih se je letalo v zraku pokvarilo in zahtevalo živ- ljenje pilota.

Rujinski izjavlja na častno be- sedno in na vso odgovornost, da po- zna razmere tako temeljito, da mirno pripisuje vso krivdo za do- bavo slabih letal vojnemu minist- tru, ki jih krije s svojo osebo, ker ima za to pač dobre vzroke. Pol- kovnik izjavlja nadalje, da bi do- bila država, ako bi se pogodba raz- veljavila, kar bi blo edino na me- stu, zopet svojih sto milijonov le-jev, ki so bil likvidirani tvrdki Armstrong na navadno nakazilo vojnega ministrstva kot predujem, toda brez proračunskega poobla- stila.

Odprto pismo končuje z pozivom na vojnega ministra, naj stori svo- jo dolžnost in naj se spominja, da ga je Rujinski, ki je bil še v akti- vni službi v voj. ministrstvu, več- krat opozoril na pogodbo s tvrdko Armstrong, ki naravnost škoduje rumunski državi. Zato ga je začel Mardarescu naravnost smrtno so- vražiti.

"Vztrajal sem v boju za čast in

vest kot dober sin domovine," za- ključuje polkovnik Rujinski odpr- to pismo, "ne pa Vi, g. minister, ki Vam je kupčija in gmotna stran pogodbe več kot čast in dolžnost do domovine!"

Ta škandalna afeta vzbuja po vsej Rumuniji veliko pozornost. Ja- sno je, da zadeva še ni končana in da bo imela še dalekosežne posledice. Na eni strani ma polkovnik Rujinski v rokah vse dokaze za svoje pravilno postopanje, na dru- gi pa je vojni minister Mardare- sen vpliven mož, ki bo šel v svojem sovrastvu do bivega načelnika le- talstva do skrajnosti. Zato je pričakovati še zanimivih razkritij.

MNOŽINSKI UMOR V NEM- ČIJL

Iz Koburga poročajo: 81 letni prepirljivi pletar Brueckner je te dni obiskal svojo ločeno ženo, stanujočo v Lindenbergu ter ji je po daljšem burnem razgovoru prere- zal vrat. Ko je izvršil ta čin, se je mirno vrnil v domačo vas ter je umoril svojo 71 letno mater, 41 let- staro sestro, ter njene 44 letne- ga moža, kakor tudi njenih pet o- trokov v starosti 2 do 18 let. Bruec- kner je svoje žrtve umoril z udar- ci topega orodja po glavi. Vse to je izvršil, ko so žrtve spale. Ko ni ostalo v hiši nič živega, je šel in se obesil.

PREPROSTO SRCE.

I.

Pol stoletja so gospodirje pont-l' Eveške zavidale gospe Aubainovi njeno dekle Felicitu.

Za sto frankov na leto je kuhala in gospodinjila, je šivala, pomivala, likala, umela zapreči konja, pitati perotnino, pinjiti presno maslo, in je ostala zvesta svoji gospe — ki vendar ni bila prijetna oseba.

Ta se je bila poročila s lepim fantom brez premoženja, ki je umrl začetkom 1809tega leta — ter ji ostavil dvojce zelo mladih otrok in celo reč dolgov. Tedaj je prodala svoja posestva, razven pristave v Gefossesu, katerih letni dohodki so znašali kvečjemu pet tisoč frankov, zapustila je svojo hišo v Saint - Melaineu in se nastanila v drugi, ki ni prizadevala toliko stroškov; bila je njenih prednikov in je stala za tržnica.

Ta hiša, krita s skrlmi, je bila med nekimi prehodom in stransko ulico, ki je držala k reki. Znotraj so bila tla vegasta, da si se opotekal. Ozka veža je delila kuhinjo od "dvorane", kjer je gospa Aubainova presedela ves ljubi dan v slavnem naslanjaču poleg okna. Ob belu barvanem opazu je stalo v eni vrsti osem mahagonijevih stolov. Na starem klavirju pod tlakomerom, se je kipečila piramida škatal in kartonov. Na vsaki strani kamina, ki je bil od rumenega marmorja in v slogu Ljudevita XV., je stal po en naslanjač z vezanimi blazinami. Ura na sredi je predstavljala Vestin tempelj; — in vse stanovanje je dišalo nekoliko po plesnobi, zakaj tla so bila nižja od vrta.

V prvem nadstropju je bila najprej "gospodinja" soba, zelo velika, opeta s tapetami z bleedinimi cvetlicami; tam je visel portret "gospodov" v gizdalinski opravi. Iz nje si prišel v drugo, manjšo sobo, kjer si videl dvojce otroških posteljnikov brez blazin. Potem je prišel salon, vedno zaklenjen, in napolnjen s pohištvo, ki je bilo z blagom prevlečeno. Naposled je vodil hodnik v študijsko sobo; knjige in star papir so bile razvrščene po predalih knjižne police, ki je oklepala s svojimi trojnimi stranicami prostorno pisano mizo od črnega lesa. Obe steni zadaj sta izginjali pod risbami s peresom, spominjajočih časov in minolega razkošja. V drugem nadstropju je razsvetljevala lina Felicitina soba, ki je gledala na travnike.

Vstajala je s prvim svitom, da ne bi zamudila maše, in je delala brez prestanka do večera; potem, ko je bila večerja končana, posoda v redu in vrata dobro zaprta, je zagrebala glavno v pepel in je zaspala pred ognjiščem z rožnim vencem v roki. Pri kupovanju ni kazal nobeden tolike trmoglavosti. Kar se tiče snage, so druge deklet obupavale nad leskom njenih kozic. Varčena, je jedla očasi, in je pobirala s prstom po mizi drobtine svojega kruha, — dvanaestmestnega hleba, pečenega nalašč zanj, ki je trajal dvajset dni.

Obraz ji je bil suhljat, glas oster. S petindvajsetim letom so jo sodili na štirideset. Od petdesetega naprej ji nisi mogel več poznati let; — in vedno molčevala, ravna in v umerjenosti kretnjami, je bila videti lesena ženska, opravljajoča svoje delo kakor avtomat.

II.

Imela je bila, kakor vsaka druga svojo ljubezensko zgodbo.

Njen oče, zidar, je bil padel raz oder in se ubil. Potem ji je umrla mati, sestre so se razkropile, njo je pobral neki najemnik, da mu je, kakor je bila majhna, pasla krave. Trepčala je mrazu pod svojimi cunjami, pila leževodo iz mlakuz, topli so jo za go-li niš in naposled so jo spodili zavoljo tatvine, zavoljo trideset soldov, ki se jih ni bila dotaknila. Šla je služiti na drugo kmeti-

jo, postala je tam živinska dekla, in ker je bila gospodarjem po volji, so jo tovarišice zavidale.

Nekega večera avgusta meseca (takrat je imela osemnajst let) so jo zveliki na shod v Collevileu. Takoj jo je prevzelo, omamilo: godeci s svojim hrúštem, luči po drevju, pestre obleke, čipke, zlati križi, ta sila sveta, ki je hkrati poskakovala. Skromno je gledala od strani, ko stopi k njej fant, po vsej priliki bogat, ki je kadil pipo, naslonjen z obema komolcema na oje majhnega voza, in jo povabi na ples. Dal ji je za jabotnik, za kavu, kupil ji je kolačev, ruto, in ko je mislil, da sluti, kaj hoče, se je ponudil da jo sprejme. Kraj nekega ovsa jo je surovo zvrnil po tleh. Ona se je bala in je začela kričati. Odstranil se je.

Nekega drugega večera je hotel in bi bila najrajsa zbežala. Voz, ki se je počasi premikal, in ko je smuknila ob kolesih, je spoznala Teodorja.

Mirno jo je nagovoril, češ da je treba vse oprostiti, zakaj "pijaka je bila kriva".

Ona ni vedela kaj odgovoriti in bi bila najrajsa zbežala.

Nemudoma je napeljal besedo na žetev in na ugledne občane, zakaj njegov oče se je že bil preselil iz Collevielle na ecotsko pristavo, tako da so bili sedaj sosede. — A! — je rekla. Pristavil je, da ga hočejo oženiti. Sicer pa njemu da se ne mudi, da čaka žene po svoji volji. Povesila je glavo. Tedaj jo je vprašal, če ne misli na možitev. Zavrnila ga je nasmehom, da je grdo, ker se norčuje. — Saj ne, prisrežem vam! — in z levejo jo je zajel okrog pasa; stopala je napol višje v njegovem objemu; začela sta hoditi počasneje. Mdhak veter je pihljal, zvezde so svetile, ogromni naloženi voz se je majal pred njima; in konji v četver so vlekli nože in dvigali prah. Potem so, kar brez ukaza, krenili na desno. Še enkrat jo je objel. Izginila je v mraku.

Naslednji teden je dovolila Teodorju sestanek. Sešla sta se zadaj za dvorišči, za zidom pod samotnim drevesom. Ona ni bila nedolžna, kakor mestne gospodične, toda razum in prirodni čut za čast sta jo varovala padea. Ta odpor je podžigal Teodorju ljubezen, in tako ji je ponudil da bi dosel svoj namen (ali mogoče kar iz navivosti), — zakon. Ni mu hotela kar verjeti. Hudo se ji je rotiti.

Kmalu ji je razodel neko sitno zadevo: lansko leto so mu bili starši kupili namestnika; a vsak dan ga utegnejo odpoklicati; misel, da bo moral služiti, mu je bila strašna. Ta bojazljivost je pričala Felicitu njegovo ljubezen; njena se je vsled tega podvojila. Ponoči je uhajala in kadar je prišla na sestanek, jo je mučil Teodor s svojimi skrbmi in s svojimi silnimi moledovanjem.

Naposled ji je obljubil, da pojde sam na prefekturo po podatke in ji jih sporoči prihodnjo nedeljo med enajsto in dvajseto uro ponoči.

Ko je prišel čas, je tekla k ljubčku. Namestu njega je našla enega njegovih prijateljev.

Povedal ji je, da ga ne bo videla. Da bi se rešil vpoklica, je poročil Teodor staro, zelo bogato žensko, gospo Lehoussaisovo, iz Touquesa.

To je bila neizmerna žalost. Vrgla se je na tla, vpila je, klicala ljubega Boga in vzdihovala čisto sama na polju do solnčnega vzhoda. Potem se je vrnila na pristavo in javila, da namerava oditi; in konec meseca, ko je prejela svojo plačo, je povezala vso svojo malo prtljago v culo in jo odšla v Pont-l' Eveque.

Pred prenočevališčem je nagovorila meščanko z vdovsko čepico na glavi, ki je ravno iskala kuharice. Dekle ni znalo bogve kaj, a je kazalo tolikanj dobre volje

in tako malo zahtev, da je gospa Aubainova naposled rekla:

— Naj bo, sprejemem vas! Četrte ure nato se je Felicitu pri nji nastanila.

Izprva je živela v nekakšnem trepetu, ki ga je povzročala "navada naše hiše" in "gospodov" spomin, plavajoč preko vsega! Pavel in Virginija, prvi sedemletni, druga komaj štiriletna, sta se ji zdeli stvora iz dragocene tvarine; nosila ju je na hrbtu kakor konj, in gospa Aubainova ji je prepovedovala, poljubljati ju vsako minuto, kar ji je zelo hudo delo. Vendar se je počutila srečno. Milina vsega okrožja ji je otajala žalost.

Ob četrtkih so prihajali redni gostje na partijo bostona. Felicitu je pripravila vnaprej kvarte in ogrevala za opd noge. Prihajali so natanko ob osmi uri in se odpravljali predno je odbila enajsta.

Vsak ponedeljek zjutraj je razstavil starinar, ki je stanoval pod vežo, po tleh svojo železino. Potem se je napolnilo mesto z zamolklim hrúštom, v katerega se je mešalo konjsko rezgatanje, svinjsko kruljenje, ovčje bleketanje s suhim ropotanjem voz na cesti. Proti poldnevju, ko je na trgu najbolj vršelo, se je prikazal na pragu star kmet dolge postave, s kljukastim nosom, s kapo na tilniku; to je bil Robelin, najemnik iz Gefossesa. Hitro na to — glej ga Liebarda, najemnika iz Touquesa; majhen, rdeč, zavaljen v sivem telovniku in v škornjih z ostrogami.

Oba sta prinášala svoji gospodnji kokoši ali sira. Felicitu je njune zvite nakane neprestano križala; in oba sta odhajala z velikim spoštovanjem do nje.

Od časa do časa je sprejemala gospa Aubainova obisk markija Gremavilleskega, enega svojih stricov, ki se je propastil z razuzdanim življenjem in je živel v Falaiseu na zadnji krpi svojih zemljišč. Pojavil se je vselej za zajtrk, s strahovitim kodrom, ki je s svojimi šapami vse pohištvo onecelil. Zelo se je trudil, da bi se kazal plemiča, tako zelo, da je snel klobuk vsakikrat, kadar je rekel: — Moj ranjki oče! — a navada ga je vlekla, da si je nepremehoma nataknil in se spuščal v kvante. Felicitu ga je vljudno pehala ven: — Dovolj ga imate, gospod! Pa še drugič kedaj! — In je zaprla vrata.

Z veseljem jih je odpirala gospodu Bouraisu, bivšemu odvetniku. Njegova bela kravatna in njegova pleša, čipkasti predprsni, njegova ohlapna rjava suknja, način, kako je njuhal z upognjenimi lehtmi, vsa njegova osebnost ji je vzbujala tisti nemir, ki se nas loteva v priroki izrednih ljudi.

Ker je upravljal gospodnje imetje, se je zapiral z njo po cele ure v "gospodov" kabinet, bal se je vedno za svoj ugled, neskončno je spoštoval uradništvo, domisljal si je, da zna latinščino.

Da bi otroke na prijeten način izobraževal, jim je podaril zemljepis z bakrorezi. Podobe so kazale različne pokrajine, ljudžerece a perjem na glavi, opice, ki je ugrabila deklico, beduine v puščavi, kita, ki so ga harpunirali itd.

Pavel je razkladal te bakroreze Felicitu. To je bila tudi vsa njena znanstvena izobrazba.

Otrokoma jo je prodajal Guyot, uboga reva, ki je bil v službi pri županstvu; slovel je po svoji belih roki in ker si je brusil nožič ob škornju.

Kadar je bilo lepo vreme, so hodili navsezgodaj na gefosško pristavo.

Dvor na rebri, hiša v sredi; in v daljavi morje kakor siva pega. Felicitu je izvlekla iz svoje košare narezanega mazelga mesa, in zajtrkovali so v sobi poleg mlekarne. To je bil edini ostanek nekdanje udobne lopice, sedaj že izginole. Natrgane stenske žepce so potrepavale v prepihu. Gospa Aubainova, zatopljena v črke spomine, je sklanjala glavo; otroka se nista upala več govoriti. — Tak igrajta se vendar! — je rekla; in izginila sta.

(Dalje prihodnjik.)

Porotne obravnave v Sloveniji.

Nesrečni alkohol.

Novo mesto, 3. junija.

Prav malenkosten prepir in kmetska nagajivost je končala dne 18. januarja v Trebjem z žalostnim izidom. Kolarski pomoč. Josip Šepić je na dvorišču Uhanove gostilne pr Sv. Štefanu zajahal ko nja posestnikovega sina Franceta Ilarja ter ga gnil k vodi. Pri povratku je padel s konja in s raztrgal sukno na levem rokvu. Ker je bil umazan in raztrgan, se toliko časa ni upal vrniti v gostilno da mu je krojač zašil sukno. Fantje so ga pričeli dražiti in ga nazivali "

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

58

(Nadaljevanje.)

Prihod plemstva iz okolice je pomenjal za meščane seveda nekaj posebnega in ko je vstopil v dvorano visoki mladi baron ter šel proti svojemu sedcu, vodec priročno staro grofijo in z mlado konteso ob strani, — so pričeli ljudje šepetati med seboj in to se je zdelo nesomnjen Joried kot najslajša godba. Bila je nevrjetno elegantno oblečena ter nosila čisto nov klobuk kot ga niso še videli v Trnovem.

Njen pogled je plamtel preko ljudi in velikansko zadovoljstvo je občutila, ko je smela sedeti poleg barona, kramljati z njim ter opazovati, kako so ljudje razlagali njegove viteške uljudnosti kot izraze ljubezni.

V polni meri je občutila ves čas visokega stanu, bogastva in ugleda in vroče zaželeni cilj, da postane žena barona, se ji ni zdel še nikdar tako zaželjen kot v tem trenutku.

Visoko je vplamtel v njej pohlep, da postane nekaj, da velja nekaj v svetu in vsled tega tudi ni razumela, kako je mogla biti radi majhne prikazni še istega jutra resno pripravljena vreči puško v koruzo ter zbežati z gradu.

Prikrat se je dvignil zastor in nastopil je signor Stratta z ostalimi pevci, ki so peli zadnji kvartet iz Rigoletta.

Salvatore Stratta je bil brez dvoma lep, drzen vojvoda in čeprav ni bila Gilda posebno lepa, je bil njen glas vendar lep in obsežen in točka je vsled tega dobro uspela.

V drugi točki je nastopil Stratta sam ter zmešal glavo marsikateri provincijalne lepote.

Zivahen aplavz je pozdravil njegovo petje, nakar je nastopila velika tišina.

Zopet se je dvignil zastor.

Solana!

Par skal, ženjalno nagromadenih, temne ciprese, — mrak — in tudi v dvorani sami je postalo bolj temno.

Starec, z dolgo brado in dolgimi lasmi, se je opiral na skale in ob njegovih nogah, z veliko pozlačeno harfo v rokah, — Solana. Praveca Mignon!

Nosila je belo obleko in temni lasje so ji prosto padali na ramena. Obdajali so blede, krasno lice, ki je bilo obrnjeno proti občinstvu.

Ta obraz!

Tako bel in nežen kot list evetke — in te velike, temne oči, ki so zrla na smrt žalostno v daljavo. Solana je prišla za strune in starec je pričel peti, zamolklo in z glasom, ki se je zdel vsem kot da prihaja iz groba.

Pevec je vpraševal Solano, odkod prihaja, kdo je njen oče, kdo njena mati?

Smrtna tišina je vladala v dvorani. Le en stol je bil potisnjen nazaj, kajti grof se je nenadno dvignil ter zrl v obličje Solane.

Stresel se je po celim životu. Hotel je zakričati: — Margareta!

Ona pa ni gledala nanj. Njene velike, nepremične oči so bile vprte v Joried. Vedno bolj in bolj se je sklanjala naprej, kot da hoče mlado damo objeti s svojim pogledom. Vedno bolj čuden, skrivnostni je postajal izraz njenih oči, — preteč, temen in pakič.

Izgedalo je, kot da je napravila Solana majhno kretinjo proti grofici Perpignau.

Joried si je polna neskončne groze pokrila obraz z rokama ter se naslonila na ramo matere. Nato se je ojunačila, stisnila zobe in srečala pogled temnih oči.

— Margareta! — je zaoril krik, strašen, poln smrtnega strahu in groze.

— Margareta! — in nato je omahnila kontesa težko naprej. Maurus in mati sta jo prestrašena vjela.

Onesvestila se je, — stara dama drži hčerko v naročju. . .

— Tiho, nikakega motenja. Ne moremo prekiniti predavanja, — je zasopetala stara grofica ježno ter pomignila Maurusu, naj sede.

Hotelir pa je že prihitel in par trenutkov pozneje je zapustila Joried dvorano v spremstvu barona in hotelirja.

Stara grofica je sledila z jeznim obrazom.

— Strašno soparno je v dvorani, kljub vsem odprtinitam, — je tožil hotelir, ki se ni mogel potolažiti vsprko neizgode, ki je zadela konteso. — Poleti so take prireditve vedno nerodne.

Naročil je limonado in ledeno vodo ter posadil konteso na zof v biljardni sobi.

Maurus je izgledal bolj raztresen kot pa vzmernirjen. Smatral je za boljše, če se kontesa odpočije ter je izrazil materi svoje obžalovanje.

— Lahko razumem velikansko razburjenje uboge kontese, — je dostavil ter globoko vzdihnil. — Sličnost med umetnico in gospodično Utenso je naravnost frapantna ter je v prvem trenutku tudi mene naravnost konsternirala. Ne bi smatral za mogoče, da zna igrati narava take igre.

— Na veliki razburjenosti mojega otroka vidite, s kakšno žalostjo se spominja mrtve, — je vzdihnila grofica.

Joried se je zganila, izegnula roki, kot da se hoče braniti ter vzdihnila:

— Oči! Te strašne oči! Margaretine so! Prihaja kot vampir!

Stara grofica se je trdo zasmejala, prišla je hčerko za roko ter rekla:

— Neumnost, zavedi se! — Zdi se mi celo, da veruješ v pravljice.

Obrnila se je proti baronu ter rekla:

— Prav je, da se vrnete v dvorano in če vas bo kdo vprašal, recite, da je bila omedlevica posledica velike vročine in sopenje.

Marus se je nahirito poslovil ter odhitel nazaj v dvorano.

Obstal je pri vratih ter zrl na oder, kjer je stari pevec ravno zaključil svoj pesem. Kakšna podobnost!

Iste poteze čudovitega lepega obraza. Zdelo se mu je vse kot sen, neskočno sladek sen. Če bi ne videl na lastne oči Margaretine z vsemi strašnimi znaki razpada, bi prisegel, da se je grob odprl in da je vrnil mrtvo življenja.

— Ah, če bi se le enkrat, le enkrat ozrla vanj!

Stratta, ki je stal poleg prve kulise ter ni obrnil svojega pogleda od Solane, je stopil nazaj. Mlada deklica, kot da čuti paleči pogled barona, je sedaj boječe obrnila glavo ter se ozrla vanj.

Ali se moti? Ali ga vara nevrjetno sepiho?

Ne, natančno je videl, kako sta njemu ustnici zadrti, kako je zardelo njeno lice in kako je zmedeno povnela oči. . . Prav naravno tako kot je zardela Margareta takrat pri mizi, ko je pripe-

vedoval o neizgodi, ki ga je zadela. Streslo ga je, hotel je zavpiti, poklicati njeno ime, a nekaj mu je stiskalo grlo in medtem je padel zastor. Navzoči so pričeli burno ploskati.

Veliko navdušenje se je polastilo ljudske množine, ki je sedela in stala dosedaj mirno, očarana od prizora.

Kaj pa se je zgodilo, da so se ljudje tako navdušili?

— To je sngestija! Lepa Solana je s svojim otožnim pogledom hipnotizirala občinstvo, — je rekel neki star posestnik iz okolice, ki je stopil k baronu.

— Vaši sorodnici je postalo naravnost slabo, kar se pogosto zgodi pri občutljivih naravah. Tudi vi ste blede, gospod baron. Pojdiva in izpijva steklenico vina.

Maurus je že hotel hvaležno odkloniti ter je iskal primeren izgovor, ko je stopil predenj natakter ter rekel, da želi gospa grofica izvedeti, če se sme napreči.

— Takoj pridem, — je pokimal mladi častnik, se poslovil od ljubeznivega sosedu ter se vrnil po drugi poti v sobo, kjer je bila Joried.

Kontesi je nekoliko odleglo, a izgledala je strašno slaba in zmedena, čeprav si je na vse mogoče načine prizadevala, da se obvlada.

— Zelo primitivno je bivanje tukaj, dragi baron, — se je smehljala stara grofica. — Nočem, da bi se vrnila mala v dvorano. Najboljše je, če se doma odpočije ter sem vsled tega tako prosta, da vas prosim za vso Neskončno mi je žal, da sva skvarili tudi vam celi večer, a ta usodepolna podobnost! Kdo bi si mislil, kaj takega? Ali se zdi tudi vam, da je Solana prava dvojica zamrle diakonistije?

— Sličnost je dejanski tako frapantna, da bi je nikdar preje ne smatral za mogoče, — je odvrnil Maurus, ki je bil še vedno pod uplivom tega, kar je ravnokar doživel. — Lahko si predstavljam, da je pogled nanjo presunil konteso. Voz bo v par minutah na razpolago in dami se lahko vrne domov.

— In vi — naju ne boste spremljali? — je vprašala grofica, nekoliko presenečena.

— Sledil bom jutri z vlakom, — je rekel mladi častnik zelo odločno. — Ta izprehema v programu je praj posebno prilična zame, ker som našel tukaj par gospodov iz okolice, s katerimi moram uravnati par stvari.

— Ali ni to le ljubeznjiv izgovor?

— Niti malo ne.

Stara grofica pa se je hitro sprijaznila z neizogibnim, stisnila Maurusu roko in slednji se je poslovil, da naroči voz.

Stara grofica pa je slabe volje sedla poleg hčerke ter jo pričela obsipati z očititaji:

— Sedaj vidiš, kaj napraviš s svojim prismojenim obnašanjem; Sedaj si najbrž celo naščuvala barona na igralko. Človek kot je on, je vsega zmožen. Zakaj se neke vrtni sedaj z nama? Da se obesi na pete te osebe. Prav, kot da se je vse zarotilo proti nam!

— Kaj škodi — in kaj koristi, če se obesi človek na pete prikazni, — vimpirja, — je mrmrala Joried. — Solana nima na sebi nič človeškega.

— Sedaj pa nehaj s temi prismojenimi, — je ježno zarohnela mati. — Mislim celo, da se ti je zmešalo v glavi.

— Smešno! Ti in Marus trpita oba na halucinacijah. Ker sta šla oba tjakaj s prepričanjem, da bosta nekaj videla, sta res nekaj videla. — Bila je gozdarjeva Lizika ali kaka druga ženska, ki je imela v gozdu sestanek in vidva sta jo seveda smatrala za prikazen.

— Ne, ne, imam ostre oči. — Videla sem potezo za potezo, — iste oči, ah, te strašne oči, kot sem jih videla v krsti. . .

Joried je pričelo zopet stresati. Stara grofica je bila blede od jeze in nestrpnosti. Norčevala se je iz hčerke, ki je postala naenkrat taka bojazljiva ter jo ironično vprašala, kaj hoče postati, telegrafistka ali usmiljenka, ko bo enkrat ona zaprla oči — ali če hoče postati baronica, vladarica velikega posestva. Boljše je imeti opravka z majhnim strašilom kot pa živeti življenje polno lakote, pomanjkanja in odpovedi.

To je učinkovalo.

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

Ludendorffov umik.

Berlinske vesti potrjujejo poročilo, da hoče general Ludendorff res odložiti svoj poslanski mandat. Izgubil je vse veselje do politike, odkar je njegova stranka pri zadnjih volitvah tako rapidno nazadovala. Doslej se še ni udeležil nobene seje Reichstaga in tudi ni prisostvoval seji nobenega odseka, v katere je izvoljen.

Znižanje mezd na Opljskem.

Velika tekstilna podjetja Geisler Scheibler in Grohmann v Lodzu so odpovedala vsemu delavstvu na 14 dni. Po preteku odpovednega roka nameravajo sprejeti zopet delavstvo, toda pod popolnoma novimi meznimi pogoji, pri čemer gre za prisilno redukcijo prejemkov. Delavci imenovanih podjetij so odgovorili na odpoved s stavko.

Beg bivšega kitajskega cesarja iz Pekinga.

Mladi, bivši kitajski cesar, Hsuan-Tung, ki je po svojem izgonu iz cesarske palače našel zavetje v pekingskem japonskem poslaništvu, je v noči od torka na sredo nenadoma preobleden pobegnil proti Tientsinu. V vlak